

คุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี

Quality of Life of Transgender Adolescents in Suphanburi

นันทยา คงประพันธ์¹ จูติธนา ไตรสิทธิ์² และ พรทิพย์ ช่วยเพล³

^{1,3}สาขาวิชาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

²สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

¹Email : nun_boom@hotmail.com ; ²Email : m.trisiti@gmail.com ; ³E-mail : phornthip_noo@hotmail.co.th

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้เป็นวัยรุ่นอายุระหว่าง 13 - 19 ปี จำนวนทั้งสิ้น 250 ราย โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงกันยายน พ.ศ. 2560 และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายร้อยละ 64.00 และเพศหญิง ร้อยละ 36.00 มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 15.50 ปี ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสถานภาพสมรสของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน (เช่น ทำงานคนละจังหวัด) ร้อยละ 36.80 สำหรับคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรีภาพรวมมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดี หากพิจารณาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตเป็นรายด้านทั้ง 4 ด้าน ซึ่งได้แก่ ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม จะพบว่า ทุกด้านมีคะแนนค่อนข้างสูง ซึ่งจะถือว่าคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นแต่ละด้านค่อนข้างดี โดยเฉพาะด้านสุขภาพกายมีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.27) รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านจิตใจ และด้านสัมพันธภาพทางสังคม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 4.18 และ 4.12 ตามลำดับ) ผลการศึกษานี้ แสดงให้เห็นว่าคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี มีระดับคุณภาพชีวิตที่ดี แต่ปัจจุบันสังคมไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเพศสภาพของวัยรุ่นส่งผลให้วัยรุ่นมีความหลากหลายทางเพศต่างจากอดีต ดังนั้น ควรมีการศึกษาต่อไปเกี่ยวกับประเด็นคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ เพื่อให้ทราบปัจจัยที่มีความสำคัญที่แท้จริง และใช้เป็นแนวทางนำไปปฏิบัติสนับสนุนความสัมพันธ์ในครอบครัวและสังคมต่อไป

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิต, ความหลากหลายทางเพศ และวัยรุ่น

Abstract

This research aimed to study the quality of life of transgender adolescents living in Suphanburi. The samples in this study were 250 teenagers at the age between 13 and 19. Questionnaires were used as the major tools for collecting data, which was conducted from October 2016 to September 2017, and the obtained data were statistically analyzed for frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results showed that 64% of the respondents were male and 36% were female with the average age of 15.5 years. Most of them were in junior high schools, and their parents' marital status was mainly in separation (e.g. working in different provinces) at 36.8%. The overall quality of life of transgender adolescents living Suphanburi was shown to be at a very high level at with an average of 4.21. The results indicated that the transgender adolescents living in Suphanburi had good quality of life. When considering

the levels of life quality in 4 different aspects, such as physical health, mental health, social relationships and environment, the results showed that they were at relatively high levels, and this could be assumed that the quality of their lives was at a fairly good level, of which the highest level was in physical health with an average of 4.27, followed by the environment, mental health, and social relationships at 4.25, 4.18 and 4.12, respectively. This study showed that the transgender adolescents in Suphanburi had acceptably good quality of life; however, Thai society now had different views on transgender adolescents. Therefore, further studies on the life quality of transgender teenagers should be continued for understanding the crucial factors which can be used as guidelines for supporting the good relationships within a family and society in the future.

Keywords: Life Quality, Transgender, Adolescents

วันที่รับบทความ : 24 กรกฎาคม พ.ศ. 2561

วันที่แก้ไขบทความ : 20 ตุลาคม พ.ศ. 2562

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 29 ตุลาคม พ.ศ. 2561

1. บทนำ

ปัจจุบันการแบ่งเพศของมนุษย์ไม่ถูกจำกัดแค่เพียงเพศหญิงหรือเพศชายเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีเพศที่มีลักษณะของเพศสภาพที่แตกต่างจากเพศเดิมแต่กำเนิด ทำให้สังคมไทยยุคปัจจุบันมีลักษณะเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ผู้คนในสังคมได้ปรับเปลี่ยนค่านิยม ทศนคติ รูปแบบการดำเนินชีวิตและมีการยอมรับในการเปลี่ยนแปลงต่างๆ เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดคือการมีตัวตนในสังคมของกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศที่มีศัพท์เรียกกันทั่วไป ได้แก่ กะเทย สาวประเภทสอง คนรักเพศเดียวกัน เพศที่สาม คนข้ามเพศ เกย์ ทอม ดี เป็นต้น [1] ซึ่งในอดีตการให้การยอมรับสำหรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศอยู่ในระดับที่ต่ำ เนื่องจากถูกมองว่าเป็นบุคคลวิปริต มีความผิดปกติในจิตใจ สร้างปัญหาให้กับสังคม และก่อให้เกิดความอับอายต่อครอบครัวและวงศ์ตระกูล ทว่าปัจจุบันสถานการณ์ของการให้การยอมรับภายในสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดี แต่ก็ยังคงมีข้อจำกัดบางประการ ส่งผลให้กลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย บางรายอาจไม่ได้รับความเท่าเทียมในสังคม เช่น บุคคลที่มีเพศสภาพปกติ

ทางจิตแพทย์ทั่วโลกให้การยอมรับว่าพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศในลักษณะต่าง ๆ นั้น มิใช่สิ่งผิดปกติ มิใช่โรคภัย การที่บุคคลมีความพึงพอใจที่จะมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพศเดียวกันแต่ไม่ก่อให้เกิดปัญหาใด ๆ ขึ้นจากพฤติกรรมนั้น ซึ่งบุคคลนั้นก็ไม

ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติหรือพฤติกรรมดังกล่าว อย่างนี้ก็ได้ถือว่ารกร่วมเพศเป็นเรื่องที่ผิดปกติ [2] แต่ในสังคมไทยกลับมีบุคคลบางกลุ่มที่มองว่าการรกร่วมเพศเป็นพฤติกรรมที่น่ารังเกียจ ประกอบกับสื่อและเทคโนโลยีต่างๆ ที่มีการนำเสนอข่าวหรือเหตุการณ์เกี่ยวกับกลุ่มรกร่วมเพศในเชิงลบ ซึ่งเป็นสิ่งตอกย้ำให้เห็นว่าบุคคลรกร่วมเพศเป็นกลุ่มที่มีความผิดปกติทางด้านร่างกายและจิตใจ

พฤติกรรมทางเพศเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว การอบรมสั่งสอนของบิดามารดา และการเลียนแบบการปฏิบัติตนระหว่างบิดากับมารดา ซึ่งการได้รับความรู้เรื่องเพศจากครอบครัว ในลักษณะใดก็จะมีค่านิยมในลักษณะที่ได้รับความรู้มา และส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศ แต่หากว่าวัยรุ่นได้อาศัยอยู่ในครอบครัวที่มีสัมพันธภาพอันดี จะเป็นภูมิคุ้มกันให้วัยรุ่นได้อาศัยอยู่อย่างมีความสุข มีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว [3] ทั้งนี้การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย [4] สำหรับครอบครัวที่บิดามารดามีความเชื่อในบทบาททางเพศที่แตกต่างกันระหว่างหญิงและชายและมีการเลี้ยงดูบุตรชายและหญิงให้แตกต่างกัน ย่อมส่งผลต่อเจตคติบทบาททางเพศและพฤติกรรมทางเพศของบุตรเมื่อเติบโต [5] หากครอบครัวที่มีบิดามารดาไม่มีการแบ่งแยกบทบาทของเพศชายและเพศหญิง เด็กก็จะเรียนรู้บทบาท

ทางเพศของตนเองจากการเอาแบบอย่างจากการสังเกต และจดจำพฤติกรรมของบิดามารดา ทำให้เด็กสร้างบุคลิกภาพของตนเองจากการรับรู้ [6]

วัยรุ่นเป็นวัยที่เชื่อมต่อระหว่างวัยเด็กกับวัยผู้ใหญ่ เป็นระยะที่สำคัญที่สุดในช่วงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต [7] ที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากและรวดเร็วในทุก ๆ ด้านของพัฒนาการ [8] รวมทั้งเป็นวัยที่พยายามค้นหาและสร้างตัวตนที่แท้จริงของตนเอง เริ่มหาทิศทางสำหรับอนาคตเพื่อดำเนินชีวิตในวัยผู้ใหญ่ หากวัยรุ่นไม่สามารถพัฒนาตนเองหรือไม่ประสบความสำเร็จในการค้นหาความเป็นตนเองก็จะเกิดความสับสนในอัตลักษณ์แห่งตน ซึ่งอิริก สัน [9] เรียกภาวะนี้ว่า “ภาวะวิกฤติ” (Critical period) ทำให้เด็กวัยรุ่นมีแนวโน้ม เลียนแบบเป้าหมายในชีวิตผู้อื่น ที่อาจเหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับตนเอง ยินยอมให้ผู้อื่นมีอิทธิพลเหนือ ความคิดของตน จนอาจทำให้สูญเสียความเป็นตัวของตัวเอง เด็กวัยรุ่นที่มีภาวะเช่นนี้จะทำให้ไม่เข้าใจในการใช้ชีวิต ขาดเป้าหมายและไม่มีจุดยืนและส่งผลต่ออัตลักษณ์ทางเพศของตนเอง เด็กวัยรุ่นที่มีพัฒนาการทางเพศที่ไม่เหมาะสมมักขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่า จากการศึกษาของ วารุณี พองแก้วและคณะ [10] พบว่า เด็กวัยรุ่นชายที่เป็นกลุ่มเพศที่สามหรือกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศมีแนวโน้มในการรวมกลุ่มกันและกล้าเปิดเผยเพศวิถีของตนเองและเรียกร้องให้สังคมยอมรับมากขึ้น โดยจะแสวงหาวิธีการจัดการความงามหรือวิธีการเปลี่ยนแปลงตนเองให้ได้มาซึ่งความงามตามความ ต้องการของตนเอง หลากหลายวิธี เช่น การผ่าตัดแปลงเพศจากชายกลายเป็นหญิง การใช้ฮอร์โมนเพศหญิง เป็นต้น ซึ่งแนวโน้มของการแปลงเพศของชายจะเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความเสี่ยงจะเกิดผลข้างเคียงที่อันตราย อาทิ อาการข้างเคียงจากการใช้ฮอร์โมนหรือการผ่าตัดศัลยกรรมที่เป็นอันตรายถึงชีวิตได้ [11]

วัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศจะประกอบด้วย 4 ลักษณะ คือ ผู้ชายทำตัวเป็นผู้หญิง ผู้หญิงทำตัวเป็นชาย ชายรักชายและหญิงรักหญิง ซึ่งระดับการยอมรับของคนในครอบครัวที่มีวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศอาศัยมีเพิ่มมากขึ้นจากอดีต เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆที่ได้เปิดพื้นที่ให้วัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศมีตัวตน จะเห็นได้จากดารานักร้อง พิธีกร เน็ตไอดอลชั้นนำหน้าแสดงบทบาท

สื่อสารและการแต่งกายในรูปของบุคคลเพศที่สามผ่านละครโทรทัศน์ ภาพยนตร์และการประกวดสาวประเภทสอง จึงทำให้คนในสังคมยอมรับพฤติกรรมการแสดงออกทางเพศมากขึ้น แต่กลับพบปัญหาที่สำคัญคือ วัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศมักขาดความมั่นใจในตนเอง รู้สึกว่าตนเองด้อยคุณค่าและพยายามแสวงหาสิ่งยึดเหนี่ยวที่ทำให้ตนเองรู้สึกดีขึ้น เช่น การพร้อมใจให้เด็กวัยรุ่นชายทำทุกอย่างเพื่อการได้มาซึ่งความรัก [12] ส่งผลให้เกิดปัญหาการติดเชื่อทางเพศสัมพันธ์ จากการรายงานทางสถิติของสำนักกระบวนวิชา กรมควบคุมโรค ตั้งแต่ปี 2548 พบว่า การติดเชื่อรายใหม่ในกลุ่มคนอายุต่ำกว่า 21 ปี เพิ่มสูงขึ้น กลุ่มประชากรที่มีความชุกต่อการติดเชื่อ เอดส์สูงและไม่ลดลงคือ กลุ่มชายที่มีเพศสัมพันธ์กับชายหรือชายรักเพศเดียวกัน ที่สำคัญคือพบถึงร้อยละ 33 หรือ 1 ใน 3 ของผู้ติดเชื่อรายใหม่เป็นกลุ่มชายรักเพศเดียวกัน ส่งผลให้จำนวนประชากรชายลดลงและอาจส่งผลต่ออัตราการเจริญพันธุ์ของประชากรในประเทศไทยในอนาคต

นอกจากปัญหาทางสังคมแล้วกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศต้องประสบแล้วหากมองย้อนไปในช่วงเวลาตั้งแต่เกิดจนถึงเติบโตของกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ จะพบว่าจะประสบปัญหาในการอยู่ร่วมภายในสังคม โดยเฉพาะในช่วงวัยรุ่นที่เป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงได้ง่ายและส่งผลต่อชีวิตในอนาคต ดังจะเห็นได้จากการศึกษาวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่พบว่า กลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศมักถูกคุกคาม ช่มเหง มีการรังแก ทั้งภายในโรงเรียน สังคม ไม่เว้นแม้แต่ภายในครอบครัวที่พ่อแม่ไม่ให้การยอมรับ ซึ่งจากการศึกษาเกี่ยวกับการรังแกด้วยเหตุแห่งเพศภาวะและเพศวิถี พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศถูกรังแกจากเพื่อนเนื่องจากสภาพความหลากหลายทางเพศของตน และร้อยละ 25 ของนักเรียนที่ไม่ได้ระบุตัวเองว่ามีความหลากหลายทางเพศถูกรังแกเนื่องจากถูกคิดว่าเป็นคนข้ามเพศหรือชอบเพศเดียวกัน ซึ่งเป็นการยืนยันงานวิจัยต่าง ๆ ที่ระบุว่า การรับรู้ถึงความชอบเพศเดียวกันและตัวตนข้ามเพศนั้นเป็นสาเหตุให้บุคคลสามารถตกเป็นเหยื่อ ของการถูกรังแกได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศมักมีปัญหาในการดำเนินชีวิต และส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของวัยรุ่น ส่งผลต่อการเจริญเติบโตเป็นวัยผู้ใหญ่ไปสู่การดำรงชีวิตได้ ดังนั้นการศึกษา

คุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศจะช่วยให้ทราบถึงระดับของคุณภาพชีวิตของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ และสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกลุ่มวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศได้อีกด้วย

2.วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี

3. ขอบเขตของการวิจัย

ศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ 1) ด้านสุขภาพกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตด้านประชากรและพื้นที่ในการศึกษา คือ กลุ่มวัยรุ่น อายุระหว่าง 13 -19 ปี ที่มีความหลากหลายทางเพศอาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งได้ทำการศึกษาในช่วงเดือนตุลาคม พ.ศ.2559 – กันยายน พ.ศ. 2560

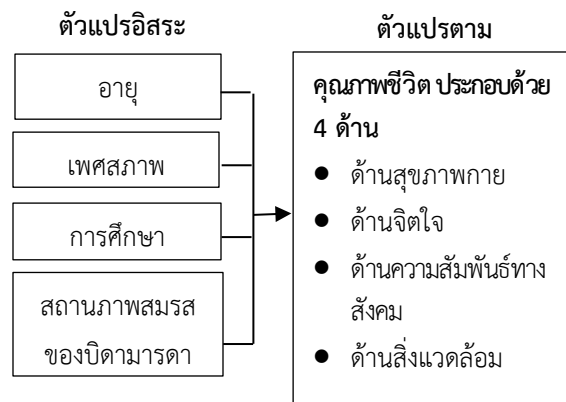
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

4.1 เพื่อทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี

4.2 ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง อาทิ สถานศึกษาต่างๆ สังคม ชุมชน และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ ครูและอาจารย์ รวมทั้งพ่อแม่และผู้ปกครอง เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี

5.กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลจากการทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจะพบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งการศึกษานี้สนใจตัวแปรลักษณะทางเพศ อายุ การศึกษา และสถานะทางครอบครัว ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

6. วิธีการดำเนินการวิจัย

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ วัยรุ่นอายุระหว่าง 13 -19 ปี ที่มีความหลากหลายทางเพศอาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ส่วนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ วัยรุ่นอายุระหว่าง 13 -19 ปี ที่มีความหลากหลายทางเพศอาศัยอยู่ในจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 250 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling)

6.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยค้างนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งเป็นการนำเอามาตรวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกชุดย่อ ฉบับภาษาไทย (WHOQOL – BREF – THAI) ประกอบด้วยข้อคำถาม 26 ข้อ โดยเกณฑ์การให้คะแนนมี 5 ระดับคือ ข้อคำถามเชิงบวก 23 ข้อ ให้คะแนน ไม่เลย = 1 เล็กน้อย = 2 ปานกลาง = 3 มาก = 4 มากที่สุด = 5 ส่วนข้อคำถามเชิงลบ 3-ข้อ ให้คะแนน กลับกัน ไม่เลย = 5 เล็กน้อย = 4 ปานกลาง = 3 มาก = 2 มากที่สุด = 1

ส่วนเกณฑ์การแปลผลคะแนนคุณภาพชีวิต [13] มีดังนี้

คะแนน 4.51 – 5.00 หมายถึง คุณภาพชีวิตระดับมากที่สุด
 คะแนน 3.51 – 4.50 หมายถึง คุณภาพชีวิตระดับมาก
 คะแนน 2.51 – 3.50 หมายถึง คุณภาพชีวิตระดับปานกลาง
 คะแนน 1.51 – 2.50 หมายถึง คุณภาพชีวิตระดับน้อย
 คะแนน 1.00 – 1.50 หมายถึง คุณภาพชีวิตระดับน้อยที่สุด

6.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การศึกษานี้ทำการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ 2 วิธี ได้แก่ 1) การทดสอบความมั่นคงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) :ซึ่งแบบสอบถามนี้ มีค่า IOC เท่ากับ 0.65 และ 2) การทดสอบความเชื่อถือได้ (Reliability) โดยมีค่าความเชื่อมั่น (Cronbach's Alpha Coefficient) เท่ากับ 0.84

6.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

7.สรุปผลการวิจัย

7.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ประชากรในการศึกษารุ่นนี้มีจำนวนทั้งสิ้น 250 คน เป็นเพศชาย (ร้อยละ 64.00) มากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 36.00) มีอายุเฉลี่ยอยู่ที่ 15.50 ปี ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นคือ ร้อยละ 43.60 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย ปริญญาตรีและปวช./ปวส./อนุปริญญา (ร้อยละ 30.40 13.20 และ 12.80 ตามลำดับ) และสถานภาพสมรสของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ส่วนใหญ่บิดามารดาไม่ได้อยู่ด้วยกัน (เช่น ทำงานคนละจังหวัด) ร้อยละ 36.80 รองลงมาคือ บิดามารดาหย่าร้างหรือแยกทางกัน บิดามารดาอยู่ด้วยกัน และบิดาและ/มารดาถึงแก่กรรม (ร้อยละ 28.00 22.80 และ 12.40)

7.2 ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ

เมื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ พบว่า ในเรื่องความพอใจเกี่ยวกับสุขภาพ ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีความพอใจเกี่ยวกับสุขภาพในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 36.80) เรื่องการเจ็บปวดทางร่างกายทำให้วัยรุ่นไม่สามารถทำในสิ่งที่วัยรุ่นอยากทำ พบว่า มากกว่าครึ่งวัยรุ่นไม่มีการเจ็บปวดทางร่างกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้องและปวดตามตัว (ร้อยละ 57.00) เรื่องวัยรุ่นมีพลังงานเพียงพอในการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีพลังงานเพียงพอในการดำเนินชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 49.60) เรื่อง

วัยรุ่นพอใจกับการนอนหลับ พบว่า วัยรุ่นมีความพอใจกับการนอนหลับอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 100.00) เรื่องวัยรุ่นมีความสุขในการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีความสุขในการดำเนินชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 48.40) เรื่องการมีสมาธิในการทำสิ่งต่างๆ พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีสมาธิในการทำสิ่งต่างๆอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 49.60) เรื่องความรู้สึกพอใจในตนเอง พบว่า มากกว่าครึ่งวัยรุ่นมีความรู้สึกพอใจในตนเองอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 60.80) เรื่องการยอมรับรูปร่างหน้าตาของตนเอง พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีการยอมรับรูปร่างหน้าตาของตนเองในระดับมาก (ร้อยละ 38.00) เรื่องความรู้สึกด้านลบ เช่น ความรู้สึกเศร้า ผิดหวัง วิตกกังวล หดหู่ ฯลฯ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นไม่มีความรู้สึกด้านลบ (ร้อยละ 74.00) เรื่องความพอใจกับความสามารถในการดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวัน พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีความพอใจกับความสามารถในการดำเนินกิจกรรมในชีวิตประจำวันในระดับมาก (ร้อยละ 35.60) เรื่องความจำเป็นต้องการบำบัดทางการแพทย์ พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีความจำเป็นต้องการบำบัดทางการแพทย์เพียงเล็กน้อย (ร้อยละ 40.80) เรื่องความพอใจกับความสามารถในการเรียนหรือทำงาน พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีความพอใจความสามารถในการเรียนหรือทำงานในระดับมาก (ร้อยละ 36.40) เรื่องความพอใจกับการผูกมิตรหรือเข้ากับคนอื่น พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นมีความพอใจกับการผูกมิตรหรือเข้ากับคนอื่นในระดับมาก (ร้อยละ 62.80) เรื่องความพอใจเกี่ยวกับการสนับสนุนที่คุณได้รับจากเพื่อนๆ พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีพอใจเกี่ยวกับการสนับสนุนที่คุณได้รับจากเพื่อนๆ อยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 38.40) เรื่องความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตประจำวัน พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นรู้สึกที่มีความปลอดภัยในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 64.00) เรื่องความพอใจเกี่ยวกับสภาพที่อยู่อาศัย พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีความพอใจเกี่ยวกับสภาพที่อยู่อาศัยอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 47.20) เรื่องการเงิน พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นมีเงินเพียงพอที่จะตอบสนองความต้องการของตนเองในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 54.00) เรื่องความพอใจที่จะสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นมีความพอใจที่จะสามารถเข้าถึงบริการด้านสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 58.40) เรื่องการได้รับข้อมูลในการดำเนิน

ชีวิตประจำวัน พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีการได้รับข้อมูลที่ตนเองต้องการในการดำเนินชีวิตประจำวันอยู่ในระดับมาก (ร้อยละ 37.60) เรื่องการมีโอกาสที่จะทำกิจกรรมยามว่าง พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีโอกาสที่จะทำกิจกรรมยามว่างในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 45.20) เรื่องความรู้สึกว่าสภาพแวดล้อมดีต่อสุขภาพ พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นรู้สึกว่าคุณภาพแวดล้อมดีต่อสุขภาพตนเองในระดับมาก (ร้อยละ 55.60) เรื่องความพอใจกับการเดินทางไปไหนมาไหน พบว่า มากกว่าครึ่งหนึ่งของวัยรุ่นมีความพอใจกับการเดินทางไปไหนมาไหนในระดับมาก (ร้อยละ 52.00) เรื่องความรู้สึกว่าชีวิตของตนเองมีความหมาย พบว่า มากกว่าครึ่งของวัยรุ่นรู้สึกว่าคุณภาพชีวิตของตนเองมีความหมายในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 50.40) เรื่องความสามารถไปไหนมาไหนด้วยตนเอง พบว่า วัยรุ่นทุกคนสามารถไปไหนมาไหนด้วยตนเองในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 100.00) เรื่องความพอใจในชีวิตทางเพศ พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นพอใจในชีวิตทางเพศอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 38.40) และเรื่องคุณภาพชีวิตหรือชีวิตความเป็นอยู่ พบว่า ส่วนใหญ่วัยรุ่นมีคุณภาพชีวิตหรือชีวิตความเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด (ร้อยละ 42.80)

7.3 ผลการศึกษาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศแต่ละด้านและภาพรวม

สำหรับคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศ ประกอบด้วยข้อคำถาม 26 ข้อ คณะผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านสุขภาพกาย 2) ด้านจิตใจ 3) ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และ 4) ด้านสิ่งแวดล้อม

ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างจะมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.21) หากพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นเป็นรายด้าน จะพบว่า ทุกด้านมีคะแนนค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ยเข้าใกล้คะแนนเต็ม 5 คะแนน) ซึ่งจะถือว่าคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นแต่ละด้านค่อนข้างดี โดยเฉพาะด้านสุขภาพกายมีคะแนนค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 4.27)

8. อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศในจังหวัดสุพรรณบุรี ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสุขภาพกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิต

อยู่ในระดับมากในทุกด้าน ซึ่งสามารถอธิบายเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านสุขภาพร่างกาย คือ การรับรู้สภาพทางด้านร่างกายของบุคคล ซึ่งมีผลต่อชีวิตประจำวันช่วยให้ดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข เช่น การรับรู้สภาพความสมบูรณ์แข็งแรง ของร่างกาย ความรู้สึกสุขสบายไม่มีความเจ็บปวด ความสามารถที่จะจัดการกับความเจ็บปวดทางร่างกายได้ ผละกำลังในการดำเนินชีวิตประจำวัน การนอนหลับและพักผ่อน การรับรู้เหล่านี้มีผลต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน

2. ด้านจิตใจ (Psychological domain) คือ การรับรู้สภาพทางจิตใจของตนเอง เช่น การรับรู้ความรู้สึกทางบวกที่บุคคลมีต่อตนเอง มีความรู้สึกปลอดภัยและความพอใจในสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย การสร้างภาพลักษณ์ของตนเอง ความรู้สึกภาคภูมิใจในตนเอง ความมั่นใจในตนเอง ความคิด ความจำ สมาธิ การตัดสินใจ และความสามารถในการเรียนรู้เรื่องราวต่าง ๆ ของตน และความสามารถในการจัดการกับความเศร้าหรือความกังวล เพื่อลดความกดดันด้านจิตใจ พร้อมทั้งจะเผชิญปัญหาต่าง ๆ ที่จะเข้ามาได้อย่างมีสติและความเข้มแข็ง

3. ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม (Social relationship) คือ การรับรู้เรื่องความสัมพันธ์ของตนเองกับบุคคลอื่น สามารถใช้เวลาว่างที่มีได้อย่างมีประโยชน์ การได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นในสังคม การรับรู้ว่าคุณได้เป็นผู้ให้ความช่วยเหลือบุคคลอื่นในสังคมด้วย รวมทั้งการรับรู้ในเรื่องอารมณ์ทางเพศ หรือการมีเพศสัมพันธ์ รวมถึงการเดินทางเพื่อติดต่อสื่อสารกับบุคคลภายนอกได้อย่างมีสัมพันธภาพอันดี

4. ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment) คือ การรับรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต เช่น การรับรู้ว่าคุณมีชีวิตอยู่อย่างอิสระ ไม่ถูกกักขัง มีความปลอดภัยและมั่นคงในชีวิต การรับรู้ว่าคุณได้อยู่ในสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ปราศจากมลพิษต่าง ๆ การคมนาคมสะดวก มีเงินทองใช้จ่าย สถานบริการ ด้านสุขภาพ และสังคมสงเคราะห์ การรับรู้ว่าคุณมีโอกาสที่จะได้รับข่าวสารหรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ การรับรู้ว่าคุณได้มีกิจกรรมสันทนาการ และมีกิจกรรมในเวลาว่าง สามารถพัฒนาตนเองศึกษาหาความรู้ได้อย่างที่ต้องการ

ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุนตตรา ตะบุนพงค์ วันดี สุทธิรังษี และพัชรียา ไชยลังกา [14] ซึ่งได้

ทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนเมืองชนบทซึ่งพบว่า ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดีใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสุขภาพร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านความสัมพันธ์ทางสังคม และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้การศึกษาของรจนา คงคาธิ [15] ได้ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธภาพในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี พบว่า การที่นักเรียนมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง มีความสุขสบาย ไม่มีความเจ็บป่วย มีการออกกำลังกายและเล่นกีฬา การได้รับประทานอาหารที่มีประโยชน์และครบ 5 หมู่ มีการนอนหลับพักผ่อนอย่างเพียงพอ โดยได้กำหนดตัวบ่งชี้ในการวัด ได้แก่ การรับประทานอาหารเช้าที่เป็นประโยชน์และเพียงพอกับความต้องการของร่างกาย การออกกำลังกายหรือเล่นกีฬาอย่างสม่ำเสมอ การพักผ่อนและนอนหลับอย่างเพียงพอ การมีความสุขกับสุขภาพร่างกาย ตลอดจนการสนใจและห่วงใยในสุขภาพของตนเอง เป็นคุณภาพชีวิตด้านสุขภาพร่างกายที่แสดงให้เห็นถึงคุณภาพที่ดี

บทความนี้แสดงให้เห็นว่าวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศที่เห็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มที่แสดงออกโดยการแต่งตัวข้ามเพศ พฤติกรรมหรือแม้กระทั่งไม่ได้แสดงออกผ่านรูปลักษณ์ภายนอก แต่มีเพศวิถีแตกต่างจากเดิมพบว่ามีระดับคุณภาพชีวิตที่ดี อาจเป็นเพราะในปัจจุบันสำหรับบุคคลทั่วไปมองว่าพฤติกรรมรักเพศเดียวกันไม่ได้เป็นปัญหาสังคมอย่างใด เพราะพฤติกรรมรักเพศเดียวกันไม่ได้ทำให้เกิดความเดือดร้อนในสังคม หากรับไม่ได้ก็เป็นเพียงเรื่องส่วนตัวไม่มีผลกระทบต่อสังคมในมุมกว้าง นอกจากนี้ปัจจุบันได้เปิดพื้นที่สาธารณะให้กับวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศได้แสดงตัวตนมากขึ้นในสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อโทรทัศน์ ภาพยนตร์และนิตยสาร เป็นต้น จึงทำให้ได้รับการยอมรับในสังคมอย่างแพร่หลายมากขึ้น

9. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

9.1 เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่ชัดเจนยิ่งขึ้นควรมีการศึกษาข้อมูลเชิงคุณภาพมาประกอบด้วย ซึ่งจะทำให้ทราบถึงข้อมูลเชิงลึกที่สำคัญของคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นที่มีความหลากหลายทางเพศอีกหลายประเด็น รวมทั้งเพิ่มเติมแปรในการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

9.2 การศึกษาในครั้งต่อไปควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่มีความเฉพาะเจาะจงตามเพศสภาพ เช่น ชายรักชาย เกย์ ตืด กระเทย หญิงรักหญิง ทอม ดี เป็นต้น เพื่อที่จะเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคุณภาพชีวิตของวัยรุ่นในแต่ละกลุ่มเพศสภาพมีความเหมือนหรือต่างกันหรือไม่ อย่างไร โดยใช้แบบสอบถามเดียวกัน

10. เอกสารอ้างอิง

- [1] พิมพ์พรรณ อิศรภักดี, “ต่างวัยต่างทัศนะต่อความหลากหลายทางเพศในสังคมไทย,” ความหลากหลายทางประชากรและสังคมในประเทศไทย ปี 2558, หน้า45-63.
- [2] พรุ่ง วงศ์รังสกุล, “การศึกษาปัญหาของนักศึกษาชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต ภาควิชาจิตวิทยา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- [3] อวาทิพย์ แว, “ปัจจัยด้านครอบครัวและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมทางเพศของนักเรียน ระดับอาชีวศึกษาในเขตเทศบาลนครยะลา,” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมสุขภาพ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2550.
- [4] ธัญจิรา ดวงแก้ว, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดคณะกรรมการอาชีวศึกษา จังหวัดราชบุรี,” วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนศึกษา ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา ,มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553.
- [5] จิรัฐติภัทร์ บุญเพิ่ม, “ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการเบี่ยงเบนทางเพศของวัยรุ่นชายที่มีพฤติกรรมแสดงออกคล้ายหญิงในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 จังหวัดกาฬสินธุ์,” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- [6] สรัญญา เอกธรรมสุทธิ, “การวิเคราะห์บทบาทหญิงชายในหนังสือแบบเรียนภาษาไทยในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544,” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารจิต สาขาวิชา

- สตรีศึกษา วิทยาลัยสหวิทยาการ, มหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, 2549.
- [7] ศรีเรือน แก้วกังวาล,จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย,
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,2553.
- [8] Santrock, John W, Adolescence, Mc Grow
Hill : Boston Burr Ridge, IL Dubuque,
St.Louis, 2001.
- [9] Erikson, Identity, Youth and Crisis, New
York : W.W. Norton Company,1968.
- [10] วารุณี ฟองแก้ว และคณะ, “ การศึกษาอัตลักษณ์
ทางเพศของเด็กวัยรุ่น,” วารสารสำนักงาน
คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ , ปีที่39 , ฉบับที่ 1 ,
2550, หน้า 47-77.
- [11] สุกมล วิชาวิกุล, (1 พฤษภาคม 2560) รณรงค์สร้าง
จิตสำนึกให้กับกลุ่มวัยรุ่นไม่ให้มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัย
อันควร, สืบค้นจาก <http://www.oknation.net>.
- [12] Fongkaew , W., “Gender Socialization and
Female Sexuality in Northern Thailand,” In
Manderson and Liamputtong, P.(Eds.).
Coming of Age in South and Southeast
Asia : Youth Courtship and Sexuality,
Richmond Surrey : Curzon, pp. 147-164.
- [13] ชัชวาลย์ เรื่องประพันธ์, สถิติพื้นฐาน, ขอนแก่น :
โรงพิมพ์คลังนานาวิทยา, 2539.
- [14] สุนตตรา ตะบูนพงศ์, วันดี สุทธิรังษี และพัชรียา
ไชยลังกา,“การประเมินคุณสมบัติแบบวัดคุณภาพ
ชีวิตฉบับย่อขององค์การอนามัยโลก ในกลุ่ม
ผู้สูงอายุไทย,” วารสารพัฒนาวิทยาและเวชศาสตร์
ผู้สูงอายุไทย 2 (เมษายน-มิถุนายน), 2544,
หน้า 6-15.
- [15] รจนา คงคาลับ, “ ปัจจัยส่วนบุคคลและสัมพันธภาพ
ในครอบครัวกับคุณภาพชีวิตของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนปลายในสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชลบุรี เขต 1 จังหวัดชลบุรี,” วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2550.